

Adrodd i	Y Pwyllgor Archwilio	
Dyddiad	15 Mehefin 2026	
Swyddog Arweiniol	Elgan Roberts, Pennaeth Cyllid a Chaffael	
Swyddog Cyswllt	Elgan Roberts, Pennaeth Cyllid a Chaffael	
Pwnc	Datganiad o Gyfrifon Blynyddol Drafft 2025/26	

PWRPAS YR ADRODDIAD

- 1 Cyflwyno'r Datganiad o Gyfrifon heb ei archwilio ar gyfer 2025/26, gan gynnwys yr alldro refeniw a chyfalaf, sefyllfa'r fantolen, a symudiadau ariannol allweddol ar gyfer Awdurdod Tân ac Achub Gogledd Cymru (yr Awdurdod).

CRYNODEB GWEITHREDOL

- 2 Mae'r Awdurdod wedi cynnal sefyllfa ariannol sefydlog er gwaethaf pwysau ariannol parhaus. Mae alldro refeniw 2025/26 yn nodi gwarged o £121k, gyda chronfeydd wrth gefn defnyddiol yn cynyddu o £10.882 i £11.783m.
- 3 Cyfanswm y gwariant cyfalaf oedd £5.008 miliwn, gyda £3.885 miliwn yn cael ei gario ymlaen i 2026/27 i gefnogi cynlluniau parhaus.
- 4 Mae'r cyfrifon yn adlewyrchu buddsoddiad parhaus mewn seilwaith, cynaliadwyedd, fflyd a chanolfan hyfforddi Hwb Awen, ochr yn ochr â chydymffurfiaeth â gofynion Cod CIPFA.
- 5 Mae'r adroddiad hefyd yn cynnwys yr ymateb a roddwyd i Archwilio Cymru yn dilyn ymholiadau mewn perthynas â'r trefniadau llywodraethiant sy'n berthnasol i'r Datganiad o Gyfrifon, sydd ynghlwm fel Atodiad ii.

ARGYMHELLION

- 6 Argymhellir bod yr Aelodau yn:
 - i) Nodi'r sefyllfa alldro refeniw a chyfalaf heb ei archwilio;
 - ii) Nodi sefyllfa'r fantolen heb ei harchwilio;
 - iii) Nodi a chymeradwyo'r symudiad i gronfeydd wrth gefn ac ohonynt; a
 - iv) Chymeradwyo'r ymateb i Archwilio Cymru mewn perthynas â materion llywodraethiant sy'n berthnasol i'r Datganiad o Gyfrifon.

CEFNDIR

- 7 Mae Rheoliadau Cyfrifon ac Archwilio (Cymru) 2014 yn ei gwneud yn ofynnol i'r Awdurdod baratoi a chyhoeddi datganiad o gyfrifon yn flynyddol. Mae'r amserlenni cyn-Covid a ragnodir o fewn y Rheoliadau'n ei gwneud yn ofynnol i ddatganiad drafft o gyfrifon gael ei gyhoeddi erbyn 31 Mai, gyda dyddiad cau archwilio o 31 Gorffennaf bob blwyddyn.
- 8 Cadarnhaodd Llywodraeth Cymru, yn dilyn ymgynghoriad â Chymdeithas Trysoryddion Cymru ac Archwilio Cymru, y dylid paratoi'r datganiad drafft o gyfrifon ar gyfer 2025/26 erbyn 30 Mehefin 2026 fan bellaf, ac y dylid archwilio'r datganiad cyfrifon erbyn 30 Medi 2026.
- 9 Ardystiwyd y Datganiad drafft o Gyfrifon gan Drysorydd yr Awdurdod ar 28 Mai 2026 ac mae'r archwiliad allanol gan Archwilio Cymru ar y gweill ar hyn o bryd. Ar ôl i'r archwiliad ddod i ben, bydd y cyfrifon yn cael eu cyflwyno i'r Awdurdod llawn i'w cymeradwyo'n derfynol.

GWYBODAETH

- 10 Mae'r Datganiad o Gyfrifon wedi'i baratoi yn unol â Chod Ymarfer CIPFA ac mae'n rhoi trosolwg cynhwysfawr o berfformiad ariannol a sefyllfa yr Awdurdod ar gyfer y flwyddyn a ddaeth i ben 31 Mawrth 2026.
- 11 Mae hefyd yn cynnwys Adroddiad Naratif sy'n amlinellu cyd-destun gweithredol, blaenoriaethau strategol a chyflawniadau allweddol yr Awdurdod. Pwrpas yr Adroddiad Naratif yw helpu budd-ddeiliad i ddeall y datganiadau ariannol a'r amgylchedd ehangach y mae'r Awdurdod yn gweithredu ynddo.
- 12 Mae'r Datganiad o Gyfrifon yn cadarnhau bod balans diwedd y flwyddyn o gronfeydd wrth gefn defnyddiadwy yn £11.783m (Nodyn 8) sy'n cynnwys y gwarged o £0.121m ar y gronfa gyffredinol a chynnydd o £0.759m mewn cronfeydd wrth gefn a glustnodwyd.
- 13 Fel rhan o'r archwiliad o'r Datganiad o Gyfrifon, mae Archwilio Cymru yn ceisio sicrwydd gan y rhai sy'n gyfrifol am lywodraethiant ar y trefniadau llywodraethiant sy'n berthnasol i'r Datganiad o Gyfrifon. Rhoddir yr ymateb i'r ymholiadau archwilio yn Atodiad B ac mae wedi'i gymeradwyo gan Gadeirydd yr Awdurdod Tân.

GOBLYGIADAU

Amcanion Llesiant	Mae'r adroddiad hwn yn cysylltu ag amcanion llesiant tymor hir yr Awdurdod. Mae cyllid ar gyfer Gwasanaeth Tân ac Achub Gogledd Cymru (y Gwasanaeth) o fudd i gymunedau Gogledd Cymru ac yn sicrhau bod digon o fuddsoddiad mewn seilwaith i alluogi'r gwasanaeth i ddarparu ymatebion brys a gwaith atal ymhell i'r dyfodol.
Cyllideb	Mae'r gyllideb yn cael ei phennu bob blwyddyn yn unol â darpariaeth arfaethedig y gwasanaeth sy'n cynnwys ymateb brys a gwaith atal.
Cyfreithiol	Mae'n ofynnol yn gyfreithiol i'r Awdurdod lunio'r Datganiad o Gyfrifon yn unol â'r safonau rhagnodedig.
Staffio	Mae rheolaeth ariannol effeithiol yn cefnogi strategaeth hirdymor y gweithlu i sicrhau y gall yr Awdurdod gyflawni ei gyfrifoldebau
Cydraddoldebau/ Hawliau Dynol/ Y Gymraeg	Dim
Risgiau ac Ansicrwydd	Mae incwm a gwariant yn cael eu monitro'n agos er mwyn sicrhau bod unrhyw achosion o wyro o'r gyllideb a gymeradwywyd yn cael eu canfod a'u hadrodd yn briodol i'r Aelodau.